

Sprawozdanie z realizacji
„Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami
wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego
i o wolontariacie na rok 2012”

1. Na terenie miasta Żory działa około 108 organizacji pozarządowych. Stale współpracuje z miastem, a więc przystępuje do otwartych konkursów ofert, bierze udział w szkoleniach i spotkaniach, korzysta z różnych form wsparcia, odpowiada na korespondencję średnio 50 organizacji rocznie – liczba ta w ostatnich czterech latach nieznacznie wzrosła.

Sytuację organizacji pozarządowych oraz jakość współpracy kształtował m.in. stan prawny, stworzone przez samorząd możliwości wzajemnej współpracy oraz wspierania organizacji np. poprzez działania ŻCOP oraz merytoryczne komórki Urzędu Miasta, jak i same wewnętrzne uwarunkowania organizacji takie jak ich zaangażowanie, otwartość na współpracę, możliwości organizacyjne oraz kadrowe (np. rotacje kadrowe, wiedza i doświadczenie).

Współpraca z organizacjami opierała się głównie na wypracowanym i skonsultowanym z organizacjami pozarządowymi rocznym programie współpracy, poprzez który Rada Miasta wyznaczyła kierunki współpracy. Realizatorami wytyczonych kierunków były głównie komórki organizacyjne Urzędu, które na bieżąco współpracowały z organizacjami w zakresie zleconych im zadań miasta, Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych które wspierało bieżącą działalność organizacji, Zespół Konsultacyjno – Opiniujący który współpracował przy tworzeniu projektu programu oraz organizacje realizujące zlecone im zadania miasta i współpracujące z miastem w dążeniu do realizacji celów programu.

Celem głównym programu było budowanie partnerstwa pomiędzy miastem, a podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego oraz tworzenie im warunków do uczestnictwa w życiu publicznym dla pełniejszego zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców miasta.

Dla osiągnięcia niniejszego celu w zakresie współpracy pozafinansowej Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych realizowało wytyczne programu poprzez:

- 1) Organizowanie działań na rzecz wzmocnienia organizacji pozarządowych, m.in. poprzez zorganizowanie 10 szkoleń. Tematykę szkoleń oraz ilość uczestników obrazuje tabela nr 1.
- 2) Publikowanie w lokalnej prasie lub na lokalnych portalach internetowych informacji o żorskich organizacjach pozarządowych, jak również na portalu Żorskiego Centrum Organizacji Pozarządowych: www.cop.zory.pl.
- 3) Prowadzenie i bieżącą aktualizację bazy żorskich organizacji pozarządowych.
- 4) Informowanie organizacji o możliwościach pozyskania przez organizacje środków finansowych z innych źródeł niż budżet miasta, np.: ze środków województwa, ministerstw i Unii Europejskiej.
- 5) Wspieranie organizacji tj. pomoc administracyjną, nieodpłatne udostępnienie lokali, materiałów, sprzętów i urządzeń. Z pomieszczeń ŻCOP w 2012 r. skorzystano 893 razy, z kserokopiarki - 421 razy, z komputera - 28 razy, ze sprzętu (laptop, rzutnik, aparat fotograficzny, nagłośnienie, namiot) - 109 razy.

- 6) Prowadzenie doradztwa z zakresu aspektów prawnych, marketingu, księgowości oraz bieżącej działalności organizacji. Zakres poradnictwa udzielanego organizacjom i osobom fizycznym obrazuje tabela 2.
- 7) Realizowanie projektu „Sieć Inkubatorów Społecznej Przedsiębiorczości”. Od 1. kwietnia rozpoczęto realizację projektu „Inkubator Społecznej Przedsiębiorczości Województwa Śląskiego”, a od listopada realizację kolejnego projektu „Inkubator Ekonomii Społecznej Subregionu Zachodniego”. Celem projektów jest wzmocnienie sektora ekonomii społecznej przez zapewnienie kompleksowego wsparcia m.in. organizacjom pozarządowym. W ramach realizacji każdego projektu organizacje mogą korzystać ze wsparcia doradczego (bieżącego i specjalistycznego: z zakresu księgowości i marketingu), szkoleniowego i infrastrukturalnego (możliwość bezpłatnego korzystania z pomieszczeń w ŻCOP, rzutnika, komputera czy ksera). W ramach projektu „Inkubator Społecznej Przedsiębiorczości Województwa Śląskiego” wsparcia udzielano również w Jastrzębskim Centrum Organizacji Pozarządowych (na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy miastem Żory a miastem Jastrzębie – Zdrój z dnia 04.04.2012 r.).
- 8) Kontynuowanie prowadzonej w latach poprzednich akcji „Zostaw 1% w Żorach”.
- 9) Współorganizowanie "Gali Wolontariatu 2012", która odbyła się 02.12.2012 r., w trakcie której rozstrzygnięto konkurs na „Wolontariusza Roku 2012”.
- 10) Wspieranie i udział w inicjatywach żorskich organizacji.

Tab. 1

Lp.	Tytuł szkolenia	Data	Prowadzący	Miejsce	Ilość osób
1.	„Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2012”	27.01.2012 r.	Izabella Kaznowska	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	15
2.	„ Współpraca – dlaczego warto, jak łamać bariery”	30.01.2012 r.	Piotr Masłowski	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	11
3.	„Formalne aspekty zawierania partnerstw i współpracy”	31.01.2012 r.	Piotr Masłowski	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	11
4.	„Model współpracy organizacji i samorządu”	02.02.2012 r.	Piotr Masłowski	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	11
5.	„Księgowość w NGO”	03.02.2012 r.	Zbigniew Marcol	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	15
6.	„Zarządzania Organizacją w sytuacjach kryzysowych”	04.09.2012 r.	Dawid Topol	Zakłady Aktywności Zawodowej ul. Bażancia 40, 44-240 Żory	12

7.	„Zarządzanie klubem sportowym, w tym zmiany w prawie sportowym dotyczącym prowadzenia klubu sportowego. Oferty do UM Jastrzębie Zdrój”	24.10.2012 r.	Arkadiusz Skowron	ISPWŚ ul. Wrzosowa 12A 44-335 Jastrzębie Zdrój	11
8.	„ABC Wolontariatu”	12.11.2012 r.	Urszula Smulska	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	6
9.	„Zarządzanie klubem sportowym oraz realizacja, monitoring i sprawozdawczość projektów finansowych z dotacji UM Żory”	13.11.2012 r.	Arkadiusz Skowron	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	12
10	„Spółdzielnia socjalna – jak to zrobić”	13.12.2012 r.	Marcin Kogut	Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	12
Suma:					131 os.

Tab. 2

Lp.	Miesiąc	Zakres doradztwa bieżącego	Ilość godzin doradztwa
1.	Styczeń 2012	Sprawozdawczość w projektach, pisanie wniosków do Urzędu Miasta Żory, Urzędu Marszałkowskiego, pomoc przy rejestracji stowarzyszeń, pomoc w sporządzaniu deklaracji za rok 2011, wyjaśnianie poszczególnych pozycji deklaracji PIT – 4R, konsultacje prawne dla organizacji dotyczące wypełniania dokumentów do sądu, pomoc w przygotowywaniu dokumentacji (opisy faktur) do sprawozdań realizowanych zadań przez organizacje, udzielanie informacji nt. konkursu do FIO 2012 (wytyczne, priorytety, czas realizacji itp.), udzielanie informacji nt. zakładania stowarzyszenia.	91,5 h
2.	Luty 2012	Sprawozdawczość w projektach, pisanie wniosków o dotacje do Urzędu Miasta Żory, Urzędu Marszałkowskiego, pomocy przy rejestracji stowarzyszeń, pomocy w zamknięciu ksiąg za rok 2011 pomoc w przygotowywaniu korekt sprawozdań końcowych, konsultacje prawne nt. powstania i rejestracji stowarzyszenia, konsultacje prawne związane z analizą dokumentów na walne zebranie, udzielenie informacji nt. FIO 2012, udzielanie informacji na temat wolontariatu, pomoc w sporządzaniu pism do UM Żory i do Urzędu Skarbowego dla organizacji, pomoc przy pracy w generatorze wniosków.	73,5 h
3.	Marzec 2012	Doradztwo bieżące świadczone przez pracowników ŻCOP.	
4.	Kwiecień 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno-finansowych, pomoc przy pisaniu statutów i regulaminów wewnętrznych organizacji, udzielanie informacji nt. uzyskiwania statusu OPP.	79 h

5.	Maj 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno – finansowych.	133,5 h
6.	Czerwiec 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno– finansowych.	84,5 h
7.	Lipiec 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno– finansowych.	65,5 h
8.	Sierpień 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno– finansowych.	92,5 h
9.	Wrzesień 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno-finansowych, pomoc przy pisaniu statutów i regulaminów wewnętrznych organizacji, udzielanie informacji nt. uzyskiwania statusu OPP.	94,5 h
10.	Październik 2012	Pomoc przy pisaniu i realizacji projektów. Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno-finansowych, pomoc przy pisaniu statutów i regulaminów wewnętrznych organizacji, udzielanie informacji nt. uzyskiwania statusu OPP.	98 h
11.	Listopad 2012	Sprawozdawczość w projektach, pisanie wniosków do Urzędu Miasta Żory, Urzędu Marszałkowskiego. Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno-finansowych, pomoc przy pisaniu statutów i regulaminów wewnętrznych organizacji, udzielanie informacji nt. uzyskiwania statusu OPP.	45,5 h
12.	Grudzień 2012	Udzielanie informacji na temat zasad zawiązywania i rejestracji stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych, pomoc przy sporządzaniu pism, umów, pomoc przy rozliczaniu projektów, pisaniu sprawozdań merytoryczno-finansowych, pomoc przy pisaniu statutów i regulaminów wewnętrznych organizacji, udzielanie informacji nt. uzyskiwania statusu OPP.	15 h
		Suma:	873 h

2. Udzielanie wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych.

Współpraca o charakterze finansowym, polegała na zleceniu w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjom realizacji zadań publicznych miasta oraz udzielaniu dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Podstawowym trybem zlecenia realizacji zadań publicznych były otwarte konkursy ofert. W roku 2012 na wsparcie realizowanych przez organizacje zadań przeznaczono 486.395,00 zł i zawarto 41 umów, w tym 6 w trybie pozakonkursowym, art.19a ustawy. Organizacje wykorzystały przyznane środki prawie w 98%.

Miernikami efektywności realizacji programu są również następujące wskaźniki:

- 1) liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert - 4, objęły wszystkie wskazane przez Radę Miasta priorytetowe zadania publiczne,
- 2) liczba ofert, które wpłynęły od organizacji - 79 ofert w tym 11 ofert w trybie pozakonkursowym art.19a ustawy,
- 3) liczba osób, które były adresatami zadań publicznych realizowanych przez organizacje - wg. szacunku organizacji 14 534 osób,
- 4) liczba umów zawarta na okres dłuższy niż 1 rok - 0,
- 5) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane przez miasto z przyczyn zależnych od realizatora - 2 organizacje odstąpiły od podpisania umów,
- 6) liczba organizacji realizujących po raz pierwszy zadanie publiczne w oparciu o dotacje - 7,
- 7) liczba osób zaangażowanych po stronie organizacji w realizację zadań publicznych - 403 osoby,
- 8) Wielkość wkładu własnego organizacji wniesionego w realizację zadań zleconych - 240 418,69 zł.

3. Dane z raportu z identyfikacji dobrych praktyk w obszarze realizacji usług społecznych sporządzonego w ramach projektu pn. „Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych”, do którego przystąpiło nasze miasto również pozwalają wnioskować, że współpraca gminy z organizacjami zmierza w dobrym kierunku. Z raportu wynika że:

- 1) Jednostki samorządu terytorialnego przez aktywną postawę w zakresie współpracy z organizacjami III sektora, w tym zleceniu zadań publicznych tym organizacjom, przyczyniają się do ich rozwoju. Na potrzeby porównania aktywności III sektora w poszczególnych gminach dla każdego z samorządów uczestniczących w projekcie wyliczono wskaźnik liczby organizacji w przeliczeniu na ilość mieszkańców. W miastach na prawach powiatu średnia liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym wynosiła 18 organizacji na 10 tysięcy mieszkańców. W Żorach wskaźnik ten również wyniósł 18 organizacji.
- 2) Rozwijająca się współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi angażuje w samorządach stosunkowo dużą ilość pracowników. W porównywanych miastach na prawach powiatu do organizacji konkursów na działalność pożytku publicznego angażowano średnio 1,18% wszystkich etatów – w Żorach 0,64%.

- 3) W miastach na prawach powiatu średnia wartość wskaźnika efektywności zlecenia zadań publicznych tj. liczby zadań publicznych zleczonych organizacjom pozarządowym w danym roku budżetowym do liczby etatów wykonujących to zadanie w urzędzie wyniosła 14,2. W Żorach 27,33 zadania/etat.
- 4) Przeprowadzone w roku 2012 przez *Biostat* na zlecenie Śląskiego Związku Gmin i Powiatów badania opinii klientów, o jakości usług świadczonych w samorządach biorących udział w projekcie wykazały, że w miastach na prawach powiatu z oferty organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy korzysta 16,2% ankietowanych. Wysoki odsetek korzystających z usług organizacji na tle grupy porównawczej osiągnęły także Żory - 16,3%.
Badaniu poddano również ocenę zaspakajania potrzeb mieszkańców przez działalność organizacji. Żory znalazły się w gronie miast którym mieszkańcy wystawili wysoką ocenę ofertom organizacji pozarządowych. Jednocześnie odnotowano w naszym mieście wysoki odsetek osób korzystających z usług organizacji przy jednoczesnej pozytywnej ocenie zaspakajania potrzeb przez te organizacje.
- 5) Porównując efektywność i skuteczność zlecenia zadań publicznych uwzględniono również korzyści osiągnane między innymi w Żorach oraz innych gminach w których działają wyspecjalizowane jednostki zajmujące się szeroko pojętą współpracą z organizacjami pozarządowymi. W takich przypadkach ocena funkcjonowania III sektora w badaniach opinii publicznej była wysoka.

PREZYDENT MIASTA

Waldemar Socha